

Кахнич Дмитро Ігорович

студент гр. ФФАМ-21, ФФО, ЗУНУ, м. Тернопіль

Науковий керівник: к.е.н., доцент Валігура В. А.

РОЛЬ ТА СПОСОБИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Одним з важливих факторів формування повноцінного ринкового середовища, покращення матеріального добробуту людей, вирішення соціальних проблем є розвиток малого підприємництва. Розглядаючи досвід США, Японії, країн ЄС можна сказати, що малий бізнес безпосередньо впливає на показники розвитку держави, здійснюючи свою діяльність в тих сегментах ринку, де великому бізнесу важко пристосуватися. І тому ці країни сприяють розвитку малого підприємництва через спеціальні режими оподаткування, спрощення порядку реєстрації бізнесу, кредитування на пільгових умовах тощо.

На сьогодні, в умовах затяжної кризи, малий бізнес є важливою умовою для відновлення економіки країни, оскільки він вкрай гнучкий і миттєво реагує на зміни кон'юнктури ринку, сприяє розвитку регіонів, створює нові робочі місця і є значним джерелом податкових надходжень до бюджету.

Чимало економічних чинників впливає на стан і розвиток малого підприємництва. Це в першу чергу взаємоузгоджена та цілісна нормативно-правова база. В Україні діяльність малого підприємництва регулюються такими нормативними документами: Господарський кодекс України, Податковий кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами (№ 720). Підтримка малого бізнесу гарантується Законом України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», в якому: «державна гарантує фінансову, інформаційну, консультаційну підтримку, у тому числі підтримку у сфері інновацій, науки і промислового виробництва, підтримку суб'єктів малого та середнього підприємництва, що проводять експортну діяльність, підтримку у сфері підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації управлінських кадрів та кадрів ведення бізнесу» [1]. Проте прийняття такого закону не вирішує проблем, важливим є контроль за його впровадженням, прозорість виділення коштів, їх цільове використання, відсутність корупції тощо.

Розвиток малого бізнесу можливий лише поєднанням та узгодженням різних форм, методів, засобів регулювання та державної підтримки. Основою у фінансовій підтримці малого бізнесу має бути державна допомога у вигляді кредитування малих підприємств комерційними банками. Сукупний портфель кредитів, виданих малим та середнім фірмам складає лише 5% загального портфеля кредитів, виданих банками юридичним особам. Хоча кількість малих та середніх підприємств становить 99% усіх підприємств країни, ця цифра є просто мізерною [2]. Ефективному розвитку малого бізнесу може сприяти

запровадження кредитування під гарантії бюджетних коштів або пільгове оподаткування прибутку комерційних банків, які кредитують мале підприємництво.

Одним із визначних економічних чинників, який впливає на стан і розвиток малого бізнесу є механізм оподаткування. Тобто спрощена система оподаткування є однією із найдієвіших форм державної підтримки суб'єктів малого підприємництва, що передбачає заміну сплати більшості податків і зборів сплатою єдиного податку.

Спрощена система оподаткування була запроваджена у 1998 р. Указом Президента № 727/98 «Про спрощену систему оподаткування, обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва» як спеціальний податковий режим з метою захисту законних інтересів суб'єктів малого підприємництва і як захід щодо їх легалізації. Спрощена система задумувалась не як спосіб платити менше, а як спосіб спростити бухгалтерський і податковий облік. Держава прагнула полегшити роботу тим підприємцям, які мають незначний обсяг господарських операцій або взагалі не ведуть бухгалтерський облік.

Нині застосування спрощеної системи оподаткування, а також справляння єдиного податку регулюється Главою 1 розділу XIV Податкового кодексу України [3]. У відповідності до Податкового кодексу України система оподаткування малого підприємництва представлена двома формами: загальною або спрощеною. Оскільки загальна система оподаткування є надто складною й обтяжливою, єдиний податок є оптимальним способом справляння податків з малого бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України № 4618-VI від 22.03.2012 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>.
2. Волкова Н. І., Свірідова К. Д. Аналіз кредитування малого та середнього бізнесу в сучасних економічних умовах. *Фінанси, облік, банки*. 2017. № 1. С. 55-62.
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n5483>.